

В.І.Вернадського, складається з понад 6800 книг і журналів, 46 географічних карт.

Визнання Вернадським важливої ролі книги, обізнаність його в основних проблемах бібліографічної справи, розуміння необхідності існування наукової бібліотеки при науковому центрі на Україні зумовили рішення вченого очолити Національну бібліотеку АН в Києві. Саме В.І.Вернадському ми завдячуємо створенням першої національної бібліотеки, яка була науковим книгосховищем Академії наук України і одночасно поширювала знання серед широких мас населення. За участю та ініціативою В.І.Вернадського до цієї бібліотеки збирали фамільні і особисті зібрання, колекції видань. Також ми йому завдячуємо збереженням книжкового і рукописного зібрання Київської духовної академії, в основі якої лежала бібліотека XVII-XVIII ст. Києво-Могилянської академії. Він сприяв збереженню не лише зібрання, а й самого приміщення Києво-Могилянської академії - дорогоцінної пам'ятки історії та архітектури XVIII ст., коли виникла загроза знищення її бібліотеки.

Через усе своє життя проніс великий вчений гарячу любов до України, був готовий до того, щоб очолити в Україні Академію наук і приїхав до Києва для участі в організаційній роботі. Вернадський говорив про те, що Україна, яка "бідна центрами наукової роботи", дуже потребує створення такого головного вогнища наукових досліджень, як Академія наук, що не лише українська, але й загальнолюдська культура збагатяться при залученні української науки в міжнародне життя.

27 листопада 1918 р. в Києві на спеціалізованому зібранні АН В.І.Вернадського було обрано на посаду президента АН України.

Вернадський написав багато наукових праць, критичних статей, нерідко виступав як редактор-видавець. Але поряд з цим він підкреслює особливу роль вільного, живого слова, яке "не можна замінити ані газетною статтею, ані чудовим памфлетом, як не можна замінити пейзажний живопис фотографією".

11. ВЗАЄМОДІЯ ІЛЮСТРАЦІЙ І ТЕКСТУ В ПІДРУЧНИКАХ ТА ФОРМУВАННЯ СВИТОГЛЯДУ УЧНІВ

Шаповал О.М. - студентка 3 курсу

(Українська академія друкарства)

Науковий керівник: к.ф.н., доц. Зелінська Н.В.

Підручники займають особливе місце серед інших видів навчальної літератури. Вони протягом багатьох років відіграють найважливішу роль у житті учнів. І тому ілюстрації в підручниках повинні відповідати віку

учнів, рівню їхніх знань, виконувати естетичну функцію, формувати інтелектуальну базу дітей, розширювати їхній світогляд.

Ситуація на книжковому ринку підручників з різних дисциплін неоднозначна. Але чи не гострішою є проблема якості видавничої підготовки навчальних видань, і зокрема, їх ілюстрування.

Розглядаючи підручники для середньої школи, ми встановили, що існує чотири типи взаємодії ілюстрацій і тексту: перший тип - текст підпорядковує собі ілюстрацію, він є головним. Такий тип характерний для підручників з історії. Другий тип - ілюстрація є основним носієм інформації, а текст коментує, роз'яснює, доповнює її. В ролі ілюстрацій в таких випадках найчастіше виступають схеми. Вони допомагають учням скласти враження про той чи інший предмет, явище, подію. Другий тип частіше використовується в підручниках з біології, фізики. Третій тип - ілюстрація і текст нерозривні, вони взаємодоповнюються: без ілюстрацій незрозумілий текст, без тексту стає "німою" ілюстрація. Така взаємодія характерна для підручників з геометрії. Четвертий тип - ілюстрація існує окремо від тексту, вона пов'язана з ним тільки рамками спільної теми (портрети видатних діячів мистецтва, науки, техніки, ватажків народних постанов тощо). Вони, нібито, не потрібні, але це помилкове враження: даючи учням додаткові знання з інших дисциплін, вони виконують естетичну функцію. Цей тип також характерний для підручників з історії.

З аналізу видань можна помітити, що не всі вони достатньо ілюстровані, між тим ілюстрації в навчальній літературі виступають засобом пізнання, формування світогляду, їм треба приділяти не меншу увагу, ніж тексту.

УДК 573.086.83

12. ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ПЕДАГОГІЧНИХ ВУЗІВ УКРАЇНИ ДО ВИХОВНОЇ РОБОТИ В ШКОЛІ

Матвійчук Н.С. - студентка 5 курсу

(Тернопільський державний педагогічний інститут)

Науковий керівник: к.п.н., доц. Поліщук В.А.

Сучасний період розвитку суспільства відкриває величезні можливості для оновлення і збагачення змісту виховної роботи, що сприятиме формуванню духовно багатого покоління людей. Важливу роль у вихованні молоді відіграє загальноосвітня школа. Адже саме тут закріплюються основи духовності, моралі, світогляду, формуються почуття любові до рідного краю, бажання пізнання його самобутнього національного обличчя, практичного продовження культурних традицій,